

PRAKTICKÉ INFORMÁCIE

KUBÁNSKA REPUBLIKA

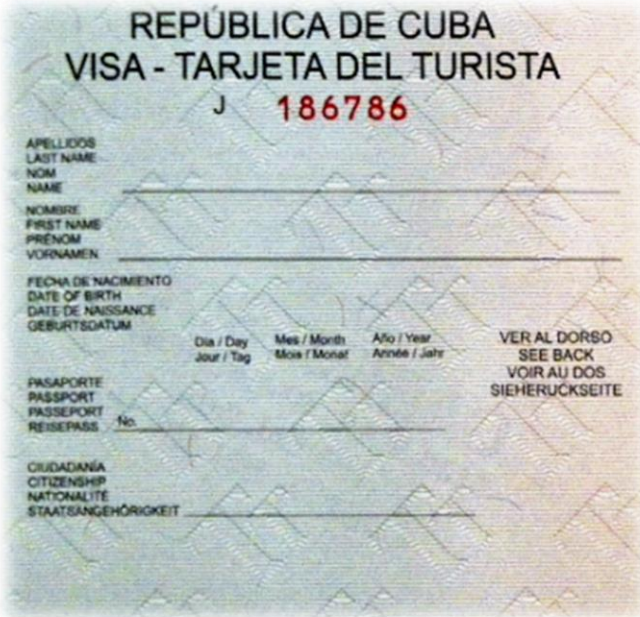
PRE BEŽNÝCH CESTOVATEĽOV, ŠTUDENTOV A PODNIKATEĽOV

UPOZORNENIE: **Všetky nasledujúce údaje a odporúčania majú len informačný charakter a sú právne nezáväznú**

AKTUALIZÁCIA: **21. máj 2018**

VYPRACOVAL: **Juraj Tomaga** e-mail: juraj.tomaga@mzv.sk GSM: +53 52 69 1499

I. PODMIENKY VSTUPU

Kubánske úrady vyžadujú pri cestách držiteľov slovenských cestovných pasov **vstupné víza**. Obvyklé vízum je turistické, ktoré má platnosť 30 dní a v krajine sa dá dvakrát predĺžiť o ďalších 30 dní na príslušných imigračných úradoch. Najtradičnejšou formou víz je klasická **turistická karta** (*Tarjeta de Turista*). Túto kartu je možné zakúpiť v niektorých cestovných kanceláriách, alebo aj u leteckých prepravcov a to nielen v SR, ale napríklad aj v Rakúsku, Kanade, či Mexiku (*pre prípadné cesty na Kubu práve z uvedených krajín*). Odporúčame, aby si každý cestujúci túto kartičku zabezpečil vopred, nakoľko jej zháňanie na poslednú chvíľu môže byť stresujúce. Cena sa pohybuje podľa predajcu kariet od 25 do 30 €. Rovnako sa o vízum dá požiadať na [kubánskom veľvyslanectve v Bratislave](#).

Turistická karta - FOTO Internet

Študenti a akademici potrebujú tzv. akademické víza (*visa académica*). Je nutné o ne žiadať priamo na kubánskom veľvyslanectve.

Pri obchodných cestách úrady vyžadujú obchodné víza (*visa comercial*) respektíve tzv. prieskumné vízum (*visa exploratoria*) v prípade, že ide o prvý obchodný kontakt. Niektoré kubánske podniky, alebo štátne inštitúcie si vyžadujú, aby mal zahraničný podnikateľ jedno z uvedených dvoch víz. **Pri cestách s turistickým vízom nemusia pracovné stretnutia akceptovať.** Obchodné alebo prieskumné vízum môže vystaviť výhradne kubánske veľvyslanectvo, pričom na vystavenie víza bude vyžadovať súhlas kubánskeho podniku, alebo príslušného orgánu štátnej správy. Cestovné poistenie je pritom nevyhnutnosťou, rovnako aj rezervácia ubytovania. **Osobitné vízum platí pre novinárov**, ktorí chcú na Kube

vykonávať svoju činnosť. Všetky vstupné požiadavky je možné nájsť na internetovej adrese [kubánskeho Zastupiteľského úradu v Bratislave](#).

Cestovné poistenie odporúčame pre každého občana SR, ktorý plánuje cestovať do zahraničia.

Pri vstupe na územie Kubánskej republiky je nutné vypísať **colnú deklaráciu**. Nezabudnite, že po imigračnej kontrole Vás čaká röntgenová kontrola batožiny a to tak palubnej ako aj podpalubnej. Podpalubná batožina, ktorá bola po jej vyzdvihnutí na batožinovom páse na letisku určená na colnú kontrolu má zvyčajne písmom prečiarknutý označený čiarový kód. Zoznam zakázaných predmetov nájdete na [stránke kubánskej colnice](#) respektíve [v anglickom jazyku tu](#). Ide najmä o satelitnú techniku, vysielacky, vákuovo nezabalené potraviny, či pornografický materiál. Colné deklarácie zvyknú pred prístátím ešte v lietadlách rozdávať zamestnanci leteckých spoločností.

V minulosti sa na letisku pri opustení krajiny platila tzv. letisková daň, dnes ju už kubánske úrady nevyžadujú.

Pred cestou do zahraničia **Ministerstvo zahraničných vecí a európskych SR našim občanom vždy odporúča**, aby sa registrovali prostredníctvom dobrovoľného formulára, ktorý je možné [nájsť tu](#).

II. OFICIÁLNY JAZYK

Oficiálnym jazykom je **španielčina**. Znalosť anglického jazyka je u kubánskeho obyvateľstva pomerne nízka, väčšinou tento jazyk ovláda len mladšia generácia. Komunikácia s policajnými zložkami v anglickom jazyku je komplikovanejšia, viac sa však po anglicky dohovoria pri rozhovoroch s lekármi, respektíve lekárskeho personálom.

Pri obchodných rokovaníach je angličtina využívaná len v malej miere. V niektorých prípadoch je možné viesť rokovania v ruskom jazyku. Pred rokovaním je vhodné dohodnúť si rokovací jazyk priamo s kubánskym partnerom. Kubánska španielčina je bohatá na slang a v porovnaní s ostatnými verziami tohto svetového jazyka znie rýchlejšie. Jej najbližším variantom je španielsky jazyk používaný v Dominikánskej republike.

III. MENA

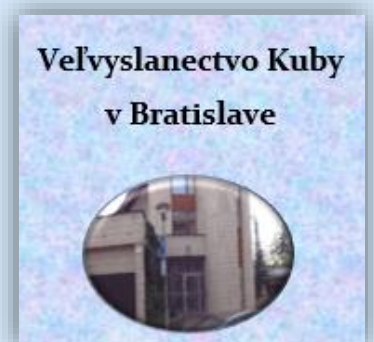
Na Kube existujú **dve meny**. Prvou je kubánske **konvertibilné peso** (*Peso Cubano Convertible - CUC*), ľudovo prezývaná aj „divisa“ resp. „kuk“. Druhou je tzv. **národná mena** (*Peso Cubano - CUP*), ktorú Kubánci zvyknú volať „moneda nacional“. CUP je mena, v ktorej sa realizujú vnútorné transakcie, a v ktorej sú Kubánci platení. CUC má hodnotu len na Kube a nie je kotizovaný na medzinárodných trhoch. Vznikol koncom 90. rokov a je to mena, ktorou v súčasnosti platia na Kube cudzinci a v rámci svojich možností aj Kubánci. CUC sa používa na nákup spotrebného tovaru, pri platení v obchodoch, reštauráciách, hoteloch. Výmenný kurz je **1 CUC = 24 CUP**, pričom hodnota **1 CUC je 1 USD**. Na Kube už niekoľko

**Calle 66, entre 5b y
7ma, Miramar-
Playa, Havana**
Tel: +53 7 204
1884/1885
GSM: +53 52 63 05
84 (*konzulárna
asistencia*)

www.mzv.sk/web/havana
www.facebook.com/VelvysslanectvoSRvHavane
emb.havana@mzv.sk

**Somolického 1/a
811 05 Bratislava**
Tel: +421-2-5249
2777 +02-32661440
Fax: +421-2-5249
4200

www.cubadiplomatica.cu/eslovaquia
embacuba@embacuba.sk

Na ľavej strane sú bankovky tzv. konvertibilného pesa.
Na pravej strane sú platidlá tzv. národného pesa- FOTO
Internet

Bezpečnostná situácia je na pomery Karibiku a Latinskej Ameriky stabilná, **V posledných rokoch však narastá počet krádeží a lúpežných prepadnutí a to aj v turistických lokalitách.** Výnimkou nie sú ani občania SR. Miestne médiá o takýchto prípadoch neinformujú. V takejto situácii, treba bezodkladne kontaktovať konzulárnu službu Zastupiteľského úradu SR v Havane (**GSM: +53 52 63 05 84**) respektíve na informačné číslo **MZVaEZ SR + 421 2 5978 5978**. Na narastajúcu kriminalitu veľvyslanectvo už v minulosti upozornilo. (Viac informácií nájdete [tu](#).)

rokov prebieha diskusia o zjednotení oboch mien. Nie je stanovený dátum a neexistujú ani odhady, aký by mohol byť zlučujúci kurz. Tzv. národná mena sa používa najmä na tržniciach „agros“, pričom najlepší spôsob ako sa ku nej dostať je priamo na tržniciach, nakoľko v oficiálnej zmenárni sa nemusí nachádzať. Niektorým cudzincom, ktorí po prvýkrát navštívia tzv. národnú predajňu (*bodega en moneda nacional*), respektíve tržnicu (*agro*) sa často stáva, že v neznalosti platia za tovar v národnej mene konvertibilným pesom. Preto sa treba vopred informovať, v akej mene sa za produkt platí. Upozorňujeme na to, že niektoré predajne a reštauračné zariadenia v prípade oboch mien využívajú označenie \$. Cenové vyjednávanie síce Kubánci poznajú, no podstatne menej ako v iných kútoch sveta.

Odporúčame meniť peniaze len v bankových inštitúciách a oficiálnych zmenárňach (**tzv. CADECA**). Kurz pri výbere z bankomatu môže byť výhodnejší. Výmena v hotelových recepciách býva nevýhodnejšia. Využívanie amerického dolára (USD) bolo na Kube bežné v 90. rokoch. **Pri výmene USD za CUC sa však v súčasnosti platí 10 percentný poplatok. Preto pri cestách na Kubu odporúčame EUR.** EUR sa mení bez zbytočného príplatku.

Kreditné karty sa dajú na Kube používať len v tom prípade, ak ich vydávajúca banka nemá americký kapitál. Nie je známe, kedy bude táto reštrikcia zrušená. Niektoré bankové inštitúcie na Kube prijímajú len embolované kreditné karty spoločnosti **VISA** a v menšej miere **Master Card**. Väčšina slovenských občanov, ktorí majú svoje účty v SLSP a.s., VÚB a.s., Tatrabanke, alebo ČSOB, zväčša problémy s výberom v kubánskych bankomatoch nemajú. Ostatným odporúčame, aby si používanie platobných kariet pred cestou preverili vo svojej banke. I tak sa ale treba pripraviť, že nie vždy musí byť v bankomatoch k dispozícii požadovaná hotovosť. Stáva sa i to, že niekedy tieto zariadenia vydajú požadovanú hotovosť v nižších bankovkách. Sieť bankomatov je v porovnaní so SR podstatne nižšia. Tým občanom SR, ktorí chcú cestovať po kubánskom vidieku odporúčame, aby sa pred cestou z väčších miest radšej hotovosťou predzásobili.

Základné telefónne čísla

Polícia (<i>Policía Nacional Revolucionaria</i>)	106
Požiarníci (<i>Bomberos</i>)	105
Rýchla zdravotná pomoc (<i>Ambulancia</i>)	104

IV. BEZPEČNOSŤ

RADY PRE VAŠU BEZPEČNOSŤ

- ✓ **Vždy treba mať pripravenú kópiu cestovného pasu. Stratú pasu treba nahlásiť na najbližšej policajnej stanici a konzulárnej službe Veľvyslanectva SR v Havane. Tá bude od Vás policajnú správu žiadať (španielsky tzv. denuncia).**
- ✓ **Cennosti vyššej hodnoty radšej so sebou nenoste.**
- ✓ **Na terasách, v reštauráciách, v baroch, či verejných taxíkoch si treba dávať pozor na kabelky, tašky a ruksaky. Stávajú sa prípady, keď boli kabelky zahraničným návštevníkom vytrhnuté z ruky.**
- ✓ **Vo večerných hodinách sa treba vyhýbať neosvetleným priestranstvám vo všetkých častiach väčších miest. Pri nočnom transporte je vhodné využívať overené taxislužby. Policajné hliadky sú síce všadeprítomné, prepadnutia či krádeže však nevedia efektívne riešiť. Najviac rizikové sa javia niektoré periférne časti Havany alebo Santiago de Cuba.**
- ✓ **V prípade hurikánu alebo iného ohrozenia prírodného charakteru je nutné dôsledné dodržiavanie pokynov kubánskej Civilnej ochrany. Nezabudnite, že v takomto extrémnom prípade dochádza k výpadkom mobilnej siete. Z konzulárnej praxe je známe, že civilná ochrana pracuje veľmi efektívne.**

V. ZDRAVOTNÍCTVO

Pri cestách na Kubu je **cestovné zdravotné poistenie nutnosťou**. Zdravotné služby sú síce pre Kubáncov zadarmo, nie však pre cudzincov. **Lieky sú podstatne drahšie ako na Slovensku a nie všetky sa dajú zohnať.**

Zdravotná starostlivosť pre cudzincov je na slušnej úrovni, no za všetky úkony je nutné platiť v CUC, respektíve prostredníctvom zdravotných poistení.

Najlepšie kliniky pre cudzincov sú v Havane, napríklad **Clínica Central Cira García** www.cirag.cu. Telefónne čísla: : (+ 53 7) 204 24 02 alebo (+53 7) 2811 204 a adresa: **Calle 20 No. 4101 esq. a Av. 41, Miramar, Playa. La Habana** (viď mapka). Najčastejšie zdravotné problémy cudzincov na Kube súvisia s konzumáciou jedla či vody. V menšej miere uštipnutia komárom (dengue). Preto je vhodné byť zásobený repelentom a odporúčame aj fenistil. Niektorí cudzinci si na ubytovanie zvyknú brať aj zásuvkové repelenty.

Okrem komárov vedia život zneprijemniť plážové mušky. Nachádzajú sa najmä v národných parkoch, či na plážach.

Podobne ako komáre, najviac problémov robia buď v podvečer, alebo skoro ráno. Vo

všeobecnosti však platí, že žiadny živočích na samotnom kubánskom súostroví nie je jedovatý. Výnimkou sú len niektoré morské živočíchy. [Ide najmä o medúzy *Physalia physalis*, na Kube ľudovo prezývané „aguamala“.](#) **Kontakt s pokožkou si môže a nemusí (podľa alergickej reakcie) vyžadovať lekársku starostlivosť.**

Tzv. *aguamala* sa zvykne volať aj "Barquito portugués" (portugalská lodička) - FOTO Internet

VI. HYGIENA

Odporúčame, aby ste sa pred cestou na Kubu zásobili **základnými hygienickými potrebami**, nakoľko ich zakúpenie na Kube môže byť problematické. Niektoré základné potreby je možné nájsť v hotelových zariadeniach, resp. lekárňach.

VII. STRAVOVANIE

Vo všeobecnosti sa odporúča, aby sa cudzinci vyhýbali konzumácií **ľadu, listového šalátu a nefľaškovanej vody**. **Osobitne v reštauračných zariadeniach odporúčame vždy žiadať zatvorené fľašky.**

Azda všetky reštauračné zariadenia na Kube majú svoje lepšie a horšie dni. Preverená súkromná (tzv. *paladar*) či štátna reštaurácia nemusí byť zárukou kvalitnej stravy. Je vhodná sedliacka prezieravosť - **konzumácia tepelnej spracovanej stravy a dobre umytého ovocia a zeleniny**. V prípade morských plodov upozorňujeme na fakt, že morská voda v okolí Kuby má celoročne vyššiu teplotu, čo najmä v našich letných mesiacoch zvyšuje riziko šírenia chorôb u morských živočíchov. Kvalitu stravy odporúčame overovať aj prostredníctvom verejne známych svetových portálov.

Pri dlhodobých pobytoch môže byť **reštauračné stravovanie ekonomicky nákladné**, nakoľko **Kuba je pre cudzincov a turistov pomerne drahá krajina**. Sprepitné (tzv. *propina*) sa vo všeobecnosti pohybuje na úrovni 10 percent, niektoré reštaurácie ho majú v cene.

Možnosť platby bankomatovými kartami v reštauračných zariadeniach alebo baroch je výnimočná. V lepších hoteloch platby bankomatovou kartou akceptujú.

VIII. UBYTOVANIE

V zásade existujú dve možnosti ubytovania – v hoteloch a na súkromí. Zatiaľ čo hotelové ceny sú vopred jasné a noclahy sa dajú zakúpiť aj prostredníctvom zahraničných portálov či cestovných kancelárií, v prípade súkromia (*casa particular*) je takáto možnosť skromnejšia. V poslednom čase sa síce rozbehla [služba AirBNB](#), avšak len v tých najvyčytenejších destináciách. Tam, kde elektronická rezervácia nefunguje, si ceny treba dohodnúť vopred.

Označenie súkromného ubytovania pre cudzincov – FOTO Internet

IX. TELEKOMUNIKAČNÉ SLUŽBY

Telefonické spojenie je na Kube funkčné, vrátane pripojení na kubánske siete. Ceny volaní do zahraničia sú však stále vysoké, i keď v posledných rokoch podstatne klesli. Mobilné telefóny s kartami všetkých slovenských operátorov na Kube fungujú prostredníctvom roamingu. **Poplatky za dátové služby sú však veľmi vysoké.** Pri dátovom prenose sa preto odporúča využívať hotelové Wi-fi siete, respektíve Wi-fi pripojenia na verejných priestranstvách. Reštauračné zariadenia (s výnimkou hotelových) Wi-fi siete nemajú. Hlavné hotelové siete disponujú tzv. obchodným centrom (*centro de negocios*) kde sa dajú zakúpiť internetové karty (ako príklad - aktuálne ceny sa pohybujú od **1 CUC/1h pripojenia**). Karty sa predávajú aj na recepciách hotelov, no takmer vždy drahšie (v hodnote 2 CUC za 1h spojenia a viac). Pred predajňami monopolu ETECSA zase narazíte na sprostredkovateľov, ktorí Vám zaručene predajú takisto predražené karty. Internetové spojenie je v porovnaní so svetom pomalé a málo efektívne. **V e-mailovej**

Karta na zakúpenie internetového spojenia - FOTO Internet

komunikácií s kubánskymi partnermi neodporúčame zasielanie väčších súborov, nakoľko miestne podniky a štátne úrady majú obmedzovanú veľkosť prijímanej pošty.

Pri dlhodobých pobytoch, napríklad akademického charakteru, si môžu cudzinci zakúpiť u kubánskeho mobilného operátora miestnu GSM kartu po predložení **preukazu zahraničného rezidenta**. Je to ekonomicky najvýhodnejší variant spojenia. V takýchto prípadoch odporúčame používanie starších, tlačidlových, mobilných telefónov. Dodávame, že ide o GSM karty, kde je možné navýšenie kreditu aj zo zahraničia prostredníctvom internetu. Kubánsky telekomunikačný podnik ([ETECSA](#)) má na trhu monopolné postavenie.

X. ELEKTRICKÝ PRÚD

Elektrický prúd na Kube je **110V a v niektorých prípadoch aj 220V. Frekvencia je 60 Hz**, čo treba mať na zreteli pri niektorých domácich spotrebičoch. **Zásuvky sú americké (Tip A – vid' obrázok)**, preto odporúčame priniesť si vlastný adaptér, nakoľko na Kube sa Vám ho nemusí podariť zakúpiť.

Výpadky elektrického prúdu sú v niektorých obdobiach pomerne časté. Hotelové zariadenia majú k dispozícii vlastné generátory, súkromné domy takúto výbavu zväčša nemajú.

FOTO Internet

XI. DOPRAVA

V Havane je pomerne rozšírená sieť taxíkov. Existuje možnosť prenájmu vozidiel, rezerváciu je však nutné robiť s predstihom (www.transtur.cu resp. www.rex.cu). Pred nástupom do prenajatého vozidla odporúčame dôkladnú kontrolu výbavy a príslušenstva.

Ceny taxislužieb je vhodné dohodnúť vopred. Taxíky označené žltou-čiernou farbou sú určené na platbu v CUP a taxíky označené žltobielou farbou sú určené na platbu v CUC. Existujú taxíky, ktoré sú označené len nápisom TAXI. Ide zväčša o staré americké vozidlá (tzv. *almendrones*). Prevádzkujú služby na kratších trasách a platia sa v CUP. Na Kube vznikli aj tzv. kolektívne taxíky (*TAXI COLECTIVO*), ktoré poskytujú služby na vopred stanovených trasách a ich privolanie je možné len na ulici. Telefonické privolanie taxíkov je možné aj na recepciách hotelov.

Mestská hromadná doprava je problematická a v nočných hodinách aj neodporúčaná. Niektorí cudzinci s dlhodobým pobytom zvyknú využívať aj miestne dopravné kapacity, v takom prípade ale odporúčame dbať na vlastnú bezpečnosť vzhľadom na negatívne skúsenosti s poruchovosťou dopravných prostriedkov.

Pri prenájme vozidiel sa vo všeobecnosti **neodporúča jazda v nočných hodinách (mimo Havany)**. **Akákoľvek dopravná nehoda môže mať za následok zákaz opustenia krajiny až do celkového vyriešenia prípadu**. Nočné jazdy mimo miest sú rizikové z dôvodu vyššej prítomnosti väčších zvierat v okolí ciest. Takéto zrážky môžu mať fatálne následky. **V žiadnom prípade nesadajte za volant pod vplyvom alkoholu, alebo iných omamných látok.**

Na Kube sa nepoužíva satelitná navigácia, niektorí cudzinci však zvyknú využívať mobilné aplikácie „[maps.me](#)“ alebo „[SYGIC](#)“.

XII. LETECKÉ SPOJENIE

Na Kubu lieta viacero leteckých spoločností. Priame lety zo SR neexistujú. Najväčší počet letov majú nasledovné spoločnosti: [Air FRANCE](#), [KLM](#), [Condor](#), [Austrian Airlines](#) (sezónne z Viedne), [Air Berlin](#), [AEROFLOT](#), [Air Canada](#), [IBERIA](#). Letecké spojenie má aj spoločnosť [Turkish Airlines](#). Niektorí cestujúci využívajú aj spojenia cez USA a Kanadu. Pri cestách do/cez [USA je ale nutné vopred vyplniť elektronický systém cestovnej registrácie ESTA](#), v [prípade Kanady eTA](#). Množstvo cudzincov pri dlhodobom pobyte na Kube využíva možnosť návštevy okolitých ostrovov

a krajín. Prakticky všade platí pre občanov SR bezvízový režim za účelom turistiky. V prípade Dominikánskej republiky je potrebné zakúpiť si turistickú kartu (aj priamo na letisku). Ostatné krajiny regiónu s priamym leteckým spojením z Kuby pri turistickom účele ciest nevyžadujú vízum ani registrácie. **Letecké spojenie z Havany v rámci regiónu sa dá zaplatiť aj prostredníctvom slovenských komerčných portálov (s výnimkou vnútroštátnych letov spoločnosti [Cubana de Aviación](#)).** U leteckej spoločnosti [Cubana de Aviación](#) si dovoľujeme poukázať na možné výpadky pravidelných liniek.

XIII. PROTOKOL A OBLEČENIE

Tradičná košela tzv. guayabera, ktorú kubánski partneri hojne využívajú- FOTO Internet

Pri oficiálnych podujatiach kubánski partneri nevyžadujú v prípade oblečenia prísny protokol. Akceptujú ľahké letné košele (prípadne tradičnú kubánsku košelu tzv. guayabera) s pukovými nohavicami, u dám letnú eleganciu. Obleky sú hlavne v letných mesiacoch nepríjemnou záležitosťou.

Pri niektorých rokovaníach sú mimoriadne intenzívne využívané klimatizačné zariadenia.

XIV. ČAS, ŠTÁTNE SVIATKY A PRACOVNÁ DOBA

Časový posun medzi Slovenskom a Kubou je **-6 hodín**. Dovolenkové obdobie je pre Kubáncov v mesiacoch **júl a august**. Pracovná doba sa zvyčajne začína o pol deviatej ráno. Dohodnúť si stretnutie po piatej hodine popoludní je zriedkavé. V niektorých prípadoch sa však rokovanie dá zorganizovať aj na sobotu. Nedela je dňom pracovného pokoja. **Obchody a banky zvyčajne začínajú pracovať medzi deviatou a desiatou hodinou**

ráno. Obchody zatvárajú o 17,30 a banky o 15,00.

Posledný pracovný deň mesiaca bankové inštitúcie pred obedom zatvárajú.

Štátne sviatky

- 1. január
- Veľký piatok
- 1. máj
- 26. júl
- 10. október
- 25 december

XV. INÉ UPOZORNENIA

Kubánci sú veselí ľudia, ktorí milujú zábavu. Naším občanom odporúčame zvýšenú opatrnosť v prípade väčšej koncentrácie ľudí, napríklad počas karnevalov v Havane či Santiagu de Cuba. **Práve s nočným životom súvisia aj iné upozornenia.** Je na zodpovednosti každého, aby si v prípade bližšieho kontaktu s opačným pohlavím na Kube preveril vek partnerky, či partnera. Akékoľvek zneužívanie maloletých podlieha prísny trestom. Prostitúcia je aj napriek oficiálnemu zákazu prítomná a spolu s alkoholom je príčinou najvážnejších konzulárnych prípadov. Upozorňujeme i na fakt, že v prípade **drogovej trestnej činnosti platia mimoriadne prísne a nekompromisné tresty.**

XVI. INÉ ODPORÚČANIA

Kubánsky balet patrí medzi žiadané atrakcie zahraničných turistov- FOTO Internet

Kuba je nádhernou krajinou, ktorá je hudobná a tanečná veľmoc. Všetci cudzinci s dlhodobým pobytom na Kube (vrátane akademikov) môžu navštevovať kultúrne podujatia aj s platením v národnej mene. Odporúčanie slovenského veľvyslanectva sa týka [najmä kvalitného baletu](#).

To isté platí aj v prípade múzeí, či iných historických miest a atrakcií.

Kuba je bohatým zdrojom pri adrenalínové športy. Na celkom slušnej úrovni je rozvinutá sieť hotelov pre milovníkov vodných športov, vrátane potápania. V prípade potápačov odporúčame externé pripistenie u komerčných spoločností doma, ako aj príslušnú certifikáciu. Medzi odporúčané potápačské destinácie patrí **María la Gorda** v provincii **Pinar del Río**, prípadne rezort **Colony** na **La Isla de la Juventud** (Ostrov mládeže).

XVII. EXTERNÉ LINKY

Záujemcom o bližšie informácie o Kube odporúčame materiál [„Ekonomická informácia o teritóriu“](#), ktorú zverejnilo [Veľvyslanectvo SR v Havane](#). [Nachádza sa tu.](#)

Záujemcov o podnikanie môže zaujímať materiál o [Podnikoch zahraničného obchodu, ktorý nájdete tu.](#)

Bližšie informácie o našich aktivitách môžete vždy sledovať na oficiálnej stránke veľvyslanectva www.mzv.sk/web/havana alebo [prostredníctvom vítaného „like“ na sociálnej sieti Facebook.](#) -